



Przedmiotowe zasady oceniania
z języka polskiego w klasach I, II i III, IV
VI Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie

Poziom podstawowy i rozszerzony

§1. Informacje wstępne:

Wymagania edukacyjne i szczegółowe kryteria oceniania wiedzy i umiejętności oparte zostały na WSO VI LO (po zmianach).

1. Podstawa programowa:

Program nauczania języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym *Nowe Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka* (klasy po gimnazjum).

Program nauczania języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym *Ponad słowami* (klasy po szkole podstawowej) i *Oblicza epok* (klasa humanistyczna po szkole podstawowej).

2. Wymagania edukacyjne i szczegółowe kryteria oceniania wiedzy i umiejętności:

Niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- *nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności określonych programem nauczania, koniecznych do dalszego kształcenia,*
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu; nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu, opuszcza zajęcia z danego przedmiotu.

Dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- *ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,*
- przyporządkowuje autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej,
- określa ramy chronologiczne epoki,
- posługuje się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami,

- streszcza główne wątki utworów literackich,
- rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne,
- wypowiada się w sposób komunikatywny, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy,
- podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym,
- w wypowiedziach pisemnych zachowuje poprawność językową i ortograficzną.

Dostateczny otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- *opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,*
- wskazuje związki omawianych epok z wcześniejszymi,
- wiąże fakty literackie z istotnymi faktami historycznymi,
- opisuje motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów,
- określa tematykę i problematykę omówionych utworów,
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów,
- charakteryzuje podstawowe prądy artystyczne, hasła programowe poszczególnych epok;
- prace pisemne mają charakter nieschematyczny, są poprawne pod względem językowym, ortograficznym i stylistycznym.

Dobry otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- *opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania*
- posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych,
- wskazuje związki literatury z filozofią, sztuką i historią,
- porównuje wzorce osobowe i kreacje bohaterów odwołując się do utworów literackich,
- dokonuje analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia,
- ocenia bohaterów literackich w kontekście epoki,
- komponuje dłuższe, zwarte, uporządkowane, poprawne stylistycznie, językowo i ortograficznie wypowiedzi,
- buduje pracę argumentacyjną i interpretacyjną według własnej koncepcji.

Bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- *opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania*
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych,
- sprawnie wymienia głównych twórców kultury i ich dzieła,
- przedstawia ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich,
- wyjaśnia funkcje motywów i symboli kulturowych w poznanych utworach literackich,
- formułuje wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury i sztuki,
- stosuje sądy wartościujące i uogólniające,

- dba o poprawność językową, stylistyczną, interpunkcyjną i ortograficzną wypowiedzi,
- stosuje oryginalną koncepcję wypowiedzi,
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji różnych tekstów kultury,
- dokonuje syntezy twórczości literackiej,
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną.

Celujący otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- umie formułować problemy i samodzielnie dokonywać analizy nowych zjawisk,
- prezentuje swoje poglądy, umiejętnie posługując się zdobytą wiedzą
- stawia hipotezy badawcze, polemizuje, by obronić własne stanowisko, wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu, umiejętnie wykorzystując sądy badaczy literatury.

§2. Formy sprawdzania osiągnięć szkolnych:

- prace pisemne - kartkówki, prace klasowe, testy, sprawdziany ze znajomości treści lektury, praca z tekstem literackim i publicystycznym na lekcji, wypowiedzi argumentacyjne na określony temat, czytanie ze zrozumieniem, dyktanda,
- próbne pisemne egzaminy maturalne (w klasie II – waga 2, w klasie III – waga 3, bez możliwości poprawy),
- próbne ustne egzaminy maturalne (w klasie III – waga 3),
- krótkie i dłuższe odpowiedzi ustne, także wg formuły egzaminu ustnego,
- aktywność na lekcji,
- zadania domowe (różne formy),
- prace dodatkowe (np. konkursy, olimpiady, plakaty, prezentacje, projekty, praca w grupach, pisanie kreatywne),
- praca indywidualna
- praca grupowa.

§3. Częstotliwość sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

- **nie mniej niż 1 raz w semestrze:** dłuższa praca pisemna (rozprawka lub interpretacja; na poziomie rozszerzonym - wypowiedź argumentacyjna lub interpretacja porównawcza), odpowiedź ustna, diagnoza wewnątrzszkolna lub próbna matura, praca dodatkowa (konkursy, olimpiady), aktywność,
- **nie mniej niż 2 razy w semestrze:** czytanie ze zrozumieniem, sprawdzian wiedzy, zadanie domowe, sprawdzian ze znajomości lektury,
- **nie mniej niż 3 razy w semestrze:** kartkówka (mniej niż 3 tematy).

§4. Narzędzia pomiaru osiągnięć edukacyjnych:

- wypracowanie: rozprawka, interpretacja, wypowiedź argumentacyjna, interpretacja porównawcza,
- czytanie ze zrozumieniem,

- sprawdzian wiedzy,
- kartkówka (mniej niż 3 tematy),
- odpowiedź ustna,
- zadanie domowe,
- aktywność (referaty, wystąpienia, prezentacje),
- diagnoza wewnątrzszkolna,
- lektura,
- próbna matura (całość) ,
- praca dodatkowa (konkursy, olimpiady).

§5. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa - aktywność, systematyczność, współpraca
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości.

§6. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej:

- ocena proponowana przez nauczyciela na semestr i koniec roku szkolnego może ulec zmianie adekwatnie do ocen uzyskanych przez ucznia w ostatnim miesiącu nauki,
- w ciągu miesiąca przed klasyfikacją semestralną lub końcoworoczną uczeń może podwyższyć proponowaną ocenę, przystępując do sprawdzianu wiedzy i umiejętności - z semestru (I – jeśli ocena śródroczna) lub całego roku szkolnego,
- jeśli uczeń nie zdoła podwyższyć oceny, pozostaje ocena proponowana przez nauczyciela,
- w przypadku otrzymania śródrocznej oceny niedostatecznej (semestr I) uczeń ma obowiązek zaliczenia materiału z tego semestru w terminie dwóch miesięcy od wystawienia oceny. Dokładny termin i sposób zaliczenia (wymagania) ustala nauczyciel.
- uczeń biorący udział w konkursach i olimpiadach pod patronatem MEN i ZKO (od poziomu rejonowego) ma prawo do indywidualnego trybu oceniania uzgodnionego z nauczycielem,
- laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną,
- uczniowie z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej są oceniani zgodnie z zaleceniami poradni.

§7. Informacje dodatkowe:

1. Uzasadnienie oceny:

- uczniowie otrzymują informację zwrotną dotyczącą prac pisemnych podczas lekcji, na których omawiana jest dana praca (np. sprawdzian),
- każde sprawdzone wypracowanie zostaje opisane w recenzji - odpowiedź ustna jest uzasadniana.

2. Ocena roczna:

- warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcoworocznej jest ocena pozytywna z obu semestrów,
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną w I semestrze, w ciągu 30 dni musi przystąpić do zaliczenia pierwszego semestru,
- egzamin klasyfikacyjny: uczeń, który zmienia zajęcia realizowane na poziomie rozszerzonym, zdaje egzamin klasyfikacyjny, który odbywa się w formie ustnej i pisemnej w pierwszym tygodniu nowego semestru.

3. Kontrakt:

- sprawdziany oraz prace klasowe zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i są obowiązkowe dla każdego ucznia,
- uczeń nieobecny na sprawdzianie lub pracy klasowej z przyczyn usprawiedliwionych powinien go napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły; termin ustala nauczyciel z uczniem, a w przypadku jego niedotrzymania uczeń powinien napisać zaległą pracę na wezwanie nauczyciela,
- odmowa napisania pracy lub nieobecność nieusprawiedliwiona na sprawdzianie lub teście obowiązkowym jest podstawą do wstawienia częściowej oceny 0%,
- uczeń może poprawiać ocenę z pracy obowiązkowej,
- poprawa powinna się odbyć w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy;
- kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane,
- aktywność na lekcjach oceniana jest raz za semestr lub w formie plusów i minusów, których ilość decyduje o ocenie częściowej wstawianej do dziennika,
- brak notatek zalecanych przez nauczyciela do zeszytu przedmiotowego może być podstawą do wstawienia częściowej oceny 0%,
- w ciągu każdego semestru uczeń może dwa razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nieopanowane wiadomości, brak zadania domowego, poza zadaniami długoterminowymi) bez konsekwencji otrzymania oceny 0%, za wyjątkiem lekcji, na które zapowiedziane są obowiązkowe prace pisemne,
- ocenę śródroczną i końcoworoczną ustala się na podstawie ocen częściowych, zachowując ich hierarchię (średnia ważona),
- prace dodatkowe, udział w konkursach i olimpiadach może mieć tylko korzystny wpływ na ocenę końcową ucznia,
- śródroczna ocena niedostateczna powinna być poprawiona przez ucznia najpóźniej do końca marca, w formie uzgodnionej z nauczycielem,
- końcoworoczna ocena niedostateczna może być zmieniona jedynie w wyniku egzaminu poprawkowego.

4. Kryteria oceniania:

- praca klasowa (wypracowanie, sprawdzian wiedzy) - waga 3

- czytanie ze zrozumieniem - waga 2
- kartkówka (do 3 tematów) - waga 2
- odpowiedź ustna (wypowiedź argumentacyjna) - waga 2
- odpowiedź z ostatniej lekcji - waga 1
- praca z tekstem na lekcji - waga 1 lub 2 (w zależności od stopnia trudności)
- zadanie domowe - waga 1 lub 2 (w zależności od stopnia trudności)
- aktywność - waga 2 (oceniana częściej niż raz na semestr) lub 3 (oceniana raz w semestrze)
- lektura - waga 2
- próbna matura (każda część) - waga 2 (klasa II) lub 3 (klasa III)
- praca dodatkowa (konkursy, olimpiady) – waga 1 lub 2 (udział – w zależności od rodzaju konkursu), waga 3 (osiągnięcie)

5. Skala ocen:

- **celujący** - 100-98% maksymalnej liczby punktów
- **bardzo dobry** - 97-85% maksymalnej liczby punktów
- **dobry** - 85-70% maksymalnej liczby punktów
- **dostateczny** - 69-50% maksymalnej liczby punktów
- **dopuszczający** - 49-35% maksymalnej liczby punktów
- **niedostateczny** 34-0% maksymalnej liczby punktów.

6. **Prace pisemne typu maturalnego oceniane są według kryteriów CKE** (dostępne w informatorach, na stronach CKE i OKE oraz w gabinetach polonistycznych).

Opracowanie: B. Przybylska-Jankowska, A. Roman, T. Witkiewicz